

පළාත් පාලන ආයතන අයවැය සම්පාදනය සඳහා වූ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය

එච්. ඩී. ඩයතිස්ස
උපදේශක (නීති හා පළාත් පාලන)

ආසියා පදනමේ උප ජාතික පාලන
වැඩසටහන මධ්‍යින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී

පළාත් පාලන ආයතන අයවැය සම්පාදනය සඳහා වූ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය

එච්. ඩී. සි. ජයතිස්ස
සපෞද්‍යක (නීති හා පළාත් පාලන)

ආසියා පදනමේ උප ජාතික පාලන
වැඩසටහන මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී

ଆଜିଯା ପଦନାମେ ଏହି ଶାନ୍ତିକ ପାଲନ ବୈଚିକିତ୍ସାରେ
ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ ପ୍ରକାଶରେ ପତ୍ର କରନ ଲେଖିଥିଲା

පළමු සංස්කරණය,

© සියලුම නිමිකම් 2017 ආසියා පදනම සතුවේ.

ISBN 978-955-0168-21-7

සංස්කාරක එච්. ඩී. සි. ජයතිස්ස මහතා විසිනි

මුද්‍රණය කරන ලද්දේ

කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව

ආසියා පදනම

ආසියා පදනම යනු ලාභ තොලබන ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංවිධානයකි. නිරන්තර වෙනස්වීම් වලට භාජනය වන හා සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආසියාවේ ජීවිත ගක්තිමත් කිරීම වෙනුවෙන් ආසියා පදනම කැපවී සිටී. දැක හයක් තුළ ලත් අත්දැකීම් හා පත්නරය හරහා භදුනාගෙන වැඩියුණු කළ අරමුණු රක් යටතේ අප ආසියා කළාපයේ සංවර්ධන කටයුතු වල නියුලේ. ඒවා නම් පරිපාලනය ගක්තිමත් කිරීම, කාන්තාවන් බලගැනීම්, ව්‍යාපාර අවස්ථා විස්තාරණය කිරීම, පාරිසරික ඔරෙන්තු දීම වර්ධනය කිරීම හා කළාපය සහයෝගය වර්ධනය කිරීම වේ.

ආසියා පදනමේහි මව සමාගම පිහිටා ඇත්තේ සැන් උත්ස්සස්කේ තුවර වන අතර, ආසියාවේ හා වොශින්වත් දිස්ත්‍රික්ටු හා පැනිර පවතින කාර්යාල 18 ක් සමඟ ආසියා පදනම වැඩිකටයුතු සිදු කරයි. රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය තොවන සංවිධාන සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වන ආසියා පදනමට, දේශීපාර්ශවීය හා බහුපාර්ශවීය සංවර්ධන ආයතන පදනම් සහයෝගිතාවයන් හා තනි පුද්ගල ආදී වශයෙන් තොයෙකුන් ආයතන හරහා ආධාර ගළාගෙන එය. 2016 විරුද්‍යයේ අප ඇමරිකන් බොලර් මිලියන 87.8 ක් සංස්කීර්ණ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා යෙදුවූ අතර, පෙළමොත් සහ අනෙකුත් අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍යයන් වෙනුවෙන් ඇමරිකන් බොලර් මිලියන 9.5 ක් වැයකර ඇත

උප ජාතික පාලන වැඩසටහන

ආර්ථික වර්ධනයේ හා ආර්ථික ගතික ගක්ති වර්ධනයේ නැගී එන ආර්ථික කේත්දුයන් වන ද්විතීය නගරවල් වල ආර්ථික ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව වර්ධනය උදෙසා ක්‍රියාකාරී ආර්ථික කේත්දු සංකල්පය ගොඩනැගීම සඳහා ආසියානු පදනමේ ශ්‍රී ලංකා උප ජාතික පාලන වැඩසටහන පළාත් පාලන ආයතන තවයක මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. මෙම වැඩසටහනේ සමස්ත පුළුල් අරමුණ වනුයේ අත්දුට අනුරූප බලාත්මක ලෙස ආයතනගත කිරීමයි.

හැදින්වීම

හි ලංකාවේ සියලු පලාත් පාලන ආයතන සංස්ථාපනය වී ඇත්තේ නෙතික රාමුවක් තුළ වන අතර ඒ ඒ පලාත් පාලන ආයතනයන්හි මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ වගකීම එම ආයතන වෙතම පැවරී ඇත. ඒ අනුව පලාත් පාලන ආයතන විසින් සංස්ථාපන අරමුණ ඉටුකරගැනීම සඳහා හඳුනාගත් පරමාර්ථ, ප්‍රතිපත්ති හා ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කිරීම, ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පාලනය කිරීමට ඇති ප්‍රධානතම මෙවලම අයවැය ලේඛනය වේ. ඒ අනුව වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය පලාත් පාලන ආයතනයක ප්‍රධාන මූල්‍ය සැලැස්ම වන අතර එය පලාත් පාලන ආයතනයක

- සැලසුම් කිරීමේ මෙවලමක්
- කළමනාකරන මෙවලමක්
- පාලන මෙවලමක් ලෙස

අප්‍රේ කථා කළ හැකි අතර පලාත් පාලන ආයතනය පිළිබඳ තොරතුරු දැකිය හැකි කැඩපතක් බව කිව යුතුය. එබැවින් අයවැය ලේඛනය යථාර්ථවාදී විය යුතු අතර එමගින් මහජන අප්‍රේක්ෂාවන් උපරිම අයුරින් ඉටු කෙරෙන බවට බලා ගත යුතු වේ.

මෙම මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය මගින් පලාත් පාලන ආයතන වල වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය පිළියෙල කිරීම හා සම්බන්ධ නිලධාරීන්ට හා මහජන නියෝජිතයින්ට, ව්‍යාචනය විධිවාන වලට අනුකූලව අයවැය පිළියෙල කිරීමටන් මූල්‍ය කළමනාකරණය සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි සට්ස්තර අයවැය ලේඛනයක් පිළියෙල කිරීමටන් ඒ සඳහා හාවතා කළ යුතු නිර්ණායක හා මෙවලම් පිළිබඳ අවබෝධය වර්ධනය කර ගැනීමටන් හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

එව්. ජී.සි ජයතිස්ස

උපදේශක (නීති හා පලාත් පාලන)

පටුන

හැඳින්වීම	iii
01. අයවැය ලේඛනය	1
02. අයවැය සම්පාදනය සඳහා වූ තෙනතික ප්‍රතිපාදන	1
03 පළාත් පාලන අයවැයකරණය	2
04 පළාත් පාලන ආයතන වල ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම	4
05 ප්‍රජා අදහස් හා යෝජනා ලබා ගැනීම සඳහා නිර්දේශීත මෙවලම් හා ක්‍රමවේදයන්.	5
05.1 සහභාගිත්ව අයවැයකරණය (Participatory Budgeting)	5
05.1.1 ආයතනතික වැඩ පිළිවෙළ (Institutional Arrangement)	6
05.1.2 සහභාගිත්ව සැලසුම්කරණය සඳහා සහභාගිකරවා ගත හැකි පාර්ශ්වකරුවන්	7
05.1.3 සහභාගිත්ව අයවැය කරණයෙන් ඇති ප්‍රයෝගන	7
05.2. පුරවැසි ප්‍රගති වාර්තා - (Citizen Report Card)	8
05.2.1 විද්‍යුත් පුරවැසි ප්‍රගති වාර්තාව (Electronic Citizen Report Card - eCRC)	8
05.3 අයවැය සැකසීමට පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් යෝජනා හා අදහස් ලබා ගැනීම (Stakeholder Consultation)	9
05.4. මහජන නියෝජනයන්ගේ අදහස් හා යෝජනා ලබා ගැනීම	9
06. අයවැය ද්‍රේශක	9
07. අයවැය ලේඛන ආකෘතිය	11
07.1 නාගරික පළාත් පාලන ආයතන වල අයවැය ලේඛන	11
07.2 ප්‍රාදේශීය සභාවල අයවැය ලේඛන	15
08 අයවැය කාල සටහන	16

09.	පළාත් පාලන අයවැය ලේඛන සම්පාදනයේදී කළපුතු හා නොකළ යුතු කාර්යයන්	17
9:1	කළ යුතු කාර්යයන්	17
9:2	නොකළපුතු කාර්යයන්	19
10.	මෙම අයවැය මාර්ගෝපදේශ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ හා ක්‍රියාත්මක නොකිරීමේ ප්‍රතිච්චිතය	20
10:1	මාර්ගෝපදේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ	20
10:2	මෙම මාර්ගෝපදේශ ක්‍රියාත්මක නොකිරීමේ ප්‍රතිච්චිතය	21
11.	අයවැය විම්හනය	21
	ඇමුණුම 01- පාදේශීය සහා මූල්‍ය හා පරිපාලන රිති අනුව අනුගමනය කළ යුතු අයවැය ආකෘති	23
	ඇමුණුම 02- අයවැය විම්හන වාර්තාව (ආදායම)	33
	ඇමුණුම 03- අයවැය විම්හන වාර්තාව (වියදම්)	34

01. අයවැය ලේඛනය

අයවැයක් යනු නිෂ්චිත කාල පරාසයක් තුළ ලැබීමට අපේක්ෂා කරන පුනරුවර්තන ආදායම් සහ ප්‍රාග්ධන ලැබීම් එකී නිෂ්චිත කාලය තුළදීම් පුනරුවර්තන වියදම් සහ ප්‍රාග්ධන වියදම් ලෙස යෙදවීම පිළිබඳව වන ක්‍රමවන් සැලැස්මකි.

පළාත් පාලන ආයතනයක් එකී ආයතනයේ සංස්ථාපිත අරමුණු හා කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා ඉදිරි වර්ෂය තුළදී අවශ්‍ය වන සම්පත් සඳහා ගෙවිය යුතු මූදල් ප්‍රමාණය සහ විවිධ මූලාශ්‍ර වලින් එම මූදල් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන ආකාරය පැහැදිලි කරමින් මෙම වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුව හෙවත් අයවැය ලේඛනය සකස් කර සහාවේ අනුමැතිය ලබාගැනීම ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවයක් වේ.

02. අයවැය සම්පාදනය සඳහා වූ නෙතික ප්‍රතිපාදන

02(අ) පළාත් පාලන ආයතන අයවැය ලේඛන සම්පාදනය කිරීම පිළිබඳව වූ නිතිමය විධිවිධාන පහත පරිදි විග්‍රහ කර ඇත.

1. මහා නගර සභා

A) මහා නගර සභා ආදා පනතේ 211 සිට 217 දක්වා වූ වගන්ති වලින් අයවැය ලේඛනය පිළියෙල කිරීම හා සම්මත කිරීමට අදාළ කරුණු ඇතුළත් වේ. එමෙන්ම මහා නගර සභා ආදා පනතේ 272(1) උප වගන්තියේ (W) ජේදය අනුව අයවැය ලේඛන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් සැම මහා නගර සභාවක්ම තම අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවා ගත යුතුය.

1989.01.20 දිනැතිව අංක 541/17 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත මහා නගර සභා සම්මත අතුරු ව්‍යවස්ථා මාලාවේ ||| වැනි තොටස යටතේ දක්වා ඇති මූදල් නියෝග මාලාවේ |||

2. නගර සභා

නගර සභා ආදා පනතේ

178 හා 179 වගන්ති වලින් අයවැය ලේඛනය පිළියෙල කිරීම හා සම්මත කිරීමට අදාළ කරුණු ඇතුළත් වේ.

3. ප්‍රාදේශීය සභා

- 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 168 සිට 170 දක්වා වූ වගන්ති වලින් අයවැය ලේඛනය පිළියෙල කිරීම හා සම්මත කිරීමට අදාළ කරුණු ඇතුළත් වේ.

- 1989 අප්‍රේල් 17 දිනැතිව අංක 554/5 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත ප්‍රාදේශීය සභා මූල්‍ය හා පරිපාලන රිති මාලාවේ 11 සිට 14 (3) දක්වා වූ රිති

මෙම අනුව පළාත් පාලන ආයතනයේ වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය පිළියෙළ කරල සභාගත කිරීමේ වගකීම ප්‍රධාන විධායක බලධාරියා වූ නගරාධිපති/සභාපති වරයා වෙත පැවරී ඇති ව්‍යවස්ථාපිත කාර්යභාරයක් හා වගකීමක් වේ.

02.1 පළාත් පාලන ආයතන සංස්ථාපිත මව් නීතියේ

(MCO 215(අ) UCO 178(අ) P S 169) අනුව අයවැය ලේඛනය සම්මත කිරීම සම්බන්ධයෙන් නගරාධිපති/සභාපතිවරයාට තිබූ අහිමතානුසාර බලය 2012 අංක 21 දරන පළාත් පාලන ආයතන (විශේෂ විධානය) පනත මගින් සංශෝධනය කර ඇත.

ඒ අනුව සභාවේ නිල කාලය ආරම්භ වී වසර දෙකකින් ඉක්තිව ඉදිරිපත් කරනු ලබන අයවැය ලේඛනයක හෝ පරිපූරක අයවැය ලේඛනයක සියලුම විෂයයන් හෝ ඉන් යම් කොටසක් හෝ සභාව විසින් සුළු වශයෙන් වෙනස් කරනු ලැබුවාත් හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබුවාහාත් හෝ රට යම් විෂයයක් එකතු කරනු ලැබුවාහාත් සභාවේ එවැනි යම් තීරණයකට නගරාධිපතිවරයා / සභාපතිවරයා එකග නොවන්නේනම් ඔහු විසින් එම අයවැය ලේඛනය තවදුරටත් සලකා බැලීම සඳහා සභාව වෙත නැවතත් ඉදිරිපත්කල යුතු අතර එය එසේ දෙවන වරටත් නැවත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේමෙන් සති දෙකක් ඇතුළත සම්මත කරනු නොලැබූ අවස්ථාවක එකී සති දෙකක කාලය අවසන් වීමෙන් පසුව නගරාධිපතිවරයා / සභාපතිවරයා ස්වකීය දුරයන් ඉල්ලා අස්වුවා සේ සලකනු ලැබිය යුතු ලෙසට ගෙනතික විධානය සලසා ඇත.

03 පළාත් පාලන අයවැයකරණය

වැඩ සටහන් අයවැය ක්‍රමය අනුව පළාත් පාලන ආයතන වල වාර්ෂික අයවැය ලේඛන පිළියෙළ කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ වූයේ 1974 වර්ෂයේ සිටය.

පළාත් පාලන ආයතන වල ආදායම් හා වියදම්, වැඩ සටහන් 7 ක් යටතේ වර්ග කරන ලද අතර, ඒ සැම වැඩ සටහනකටම ව්‍යාපෘති කීපයක් ඇතුළත් කර ඇත.

- > ශ්‍රී ලංකාවේ නාගරික පළාත් පාලන ආයතන (MC & UC) විකුමනායක ගිණුම් ක්‍රමය යටතේ අයවැය ලේඛන, වැඩ සටහන් හා ව්‍යාපෘති පදනම යටතේ සකස් කරනු ලබයි. මෙම සභාවන්හි අයවැය ලේඛනය

පිළියෙල කළ යුත්තේ පළාත් පාලන කොමිෂන් වරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ආකෘති පත්‍රයකට අනුගතව වේ.

පාදේශීය සභාවල ආදායම හා වියදම් ඇස්තමේන්තු, වැඩ සටහන් අනුව පිළියෙල කරන අතර, අයවැය සැකකීමේදී මූල්‍ය හා පරිපාලන රිති මගින් භදුන්වා දී ඇති PS 20 ආකෘති හාවිතා කරනු ලබයි.

03.1 වැඩ සටහන් හා ව්‍යාපෘති

වැඩ සටහන	ව්‍යාපෘති
1 පොදු පරිපාලනය	<ul style="list-style-type: none"> - පොදු පරිපාලනය හා කාර්යය මණ්ඩල සේවා - මූල්‍ය කටයුතු - තක්සේරු කිරීම හා ආදායම් එකතු කිරීම - අභ්‍යන්තර විගණනය - වැඩපල - නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම
2 සෞඛ්‍ය සේවා	<ul style="list-style-type: none"> - පොදු පරිපාලනය - රෝග වැළැක්වීමේ සේවා - රෝග සුව කිරීමේ සේවා - ආහාර සනීපාර්යෝව - කාණු පිරිසිදු කිරීම - මාත්‍ර හා ලමා සෞඛ්‍ය - සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය - කුණු කසල එකතු කිරීම - වෙනත් සෞඛ්‍ය සේවා (සුසාන භුම් සේවා ඇතුළත්ව)
3 හෙළුතික සැලසුම්	<ul style="list-style-type: none"> - පොදු පරිපාලනය - නගර නිර්මාණය - මාර්ග කාණු හා පාලම් - ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි - මල්වනු හා උද්‍යාන

ව�ඩ සටහන		ව්‍යාපෘති
4	ඡල සේවා	<ul style="list-style-type: none"> - පොදු පරිපාලනය - ඡලය මිලට ගැනීම - මූලික ව�ඩපල - නඩත්තුව - බෙදා හැරීම - සේවා සම්බන්ධතා
5	මහජන උපයෝගී සේවා	<ul style="list-style-type: none"> - පොදු පරිපාලනය - වෙළඳ පොලවල් - විම ආලෝක කිරීම - තානායම් - ලිං ඡල කාණු හා නාන ස්ථාන - ගිනි නිවීමේ සේවා
6	සුෂ්ඨසාධන සේවා	<ul style="list-style-type: none"> - පොදු පරිපාලනය - පුස්තකාල සේවාව - ප්‍රජා මධ්‍යස්ථාන - පොදු ක්‍රිඩා හා විනෝද කටයුතු - මහජන ආධාර - වෘත්තීය පුහුණු - පෙර පාසැල්

7 ව�ඩ සටහන යටතේ පෙන්තුම් කළ විදුලි යෝජනා කුමය 1988 වර්ෂයේ සම්මත කරන ලද අංක 32 දරන ලංකා විදුලි බල මණ්ඩල (සංශෝධන) පනතින් ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයට පවරා දෙන ලදී. එසේ හෙයින් 7 වන ව�ඩ සටහන ඉවත් කර ඇත.

04 පලාත් පාලන ආයතන වල ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම

තම බල පුදේශයේ ජනතාවට පහසුවෙන් ජවත්වීමේ හැකියාව ඇති සුව පහසු පරිසරයක් ඇති කර දීම පිණිස මංමාවත් ඉදි කිරීමල අභ්‍යන්තරීයාව හා නඩත්තුවල ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගැනීමල අභ්‍යන්තරීයාව හා නඩත්තුවල ගොඩනැගිලි හෝ වෙනත් ඉදි කිරීම් සඳහා අවශ්‍ය කරන ප්‍රාග්ධන වියදම් වෙනුවෙන් වෙන්කර ගන්නා මුදල් ජනතාවගේ ඕනෑ එපාකම් අනුව යෙද්වීම

තුළින් ඔවුන්ගේ අපේක්ෂාවන් පළාත් පාලන ආයතනය මගින් ඉටුවූවා සේ සැලකිය හැකිය. මේ සඳහා අනුගමනය කළ යුතු උපාය මාර්ගයන් කවරේද? යන්න මෙහිදී සාකච්ඡා නෙකරේ.

වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීමේදී වෙන් කරනු ලබන ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය ආයතනය කරනු ලබන්නේ කුමන ආකාරයටද යන්න කිසියම් පළාත් පාලන ආයතනයක් තහිමතයට තීරණයකිරීමෙන් හෝ දේශපාලනික තත්ත්වයන් මත හෝ යම් යම් පොදුගැලික අවශ්‍යතාවයන් මත හෝ තීරණය කිරීමට යන්නේ නම් එකී පළාත් පාලන ආයතනයන් ජනතාව අපේක්ෂා කරන සේවාව නිසි ආකාරයට සිදු නොවී ජනතාවගේ බලවත් අප්‍රසාදයට ලක්වනු ඇතේ.

මෙම තත්ත්වයන් මග හරවා ගනිමින් ජනතාවට අවශ්‍ය සේවාව ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙන අයුරින් ලබාදීම පිළිසස පළාත් පාලන ආයතනය විසින් කළ හැකි සංවර්ධන කාර්යයන් හඳුනාගෙන තිබීම ඒ පිළිබඳ සැලසුම් පිළියෙල කර ගැනීම කළ යුතුවේ. මෙම ක්‍රියාමය සඳහා අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රමවේදයන් හා උපයෝගී කර ගත හැකි මෙවලම් පහත දැක්වා ඇතේ.

05 ප්‍රජා අදහස් හා යෝජනා ලබා ගැනීම සඳහා තිරයේ මෙවලම් හා ක්‍රමවේදයන්.

පළාත් පාලන ආයතන අයවැයකරණය හා සැලසුම්කරණය සඳහා දැනවමත් හඳුන්වා දී ඇති පහත දැක්වෙන මෙවලම් හා ක්‍රමවේදයන් හාටිනා කිරීම තුළින් යථාර්ථවාදී හා එලදායී අයවැය ලේඛනයක් සකසා ගැනීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇතේ.

05.1 සහභාගිත්ව අයවැයකරණය (Participatory Budgeting)

සහභාගිත්ව අයවැයකරණය යනු බලපුද්ගලයේ සියලු පාර්ශ්වයන් කොට්ඨාග මට්ටමින්/ ග්‍රාම නිලධාරී වසම මට්ටමින් සම්බන්ධ කරගෙන වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය පිළියෙල කිරීම වේ. මේ මගින් බලපුද්ගලයේ ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවයන් නිසි පරිදි හඳුනාගෙන ප්‍රායෝගික හා යථාර්ථවාදී අයවැය ලේඛනයක් සකසා ගැනීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇතේ. 2007 වර්ෂයේදී පළාත් පාලන හා පළාත් සහා අමතතාංශය විසින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා සහභාගිත්ව සැලසුම්කරණය සහ අයවැය සැකසීම පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කිරීම තුළින් සහභාගිත්ව අයවැයකරණය එලදායී හා කාර්යක්ෂම අයුරින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය.

පළාත් පාලන ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳ පරික්ෂණ කොමිෂන් සහාවේ තිරයේ මෙවලම් මගින්ද පළාත් පාලන විෂයභාර ගරු අමාත්‍යවරයා

විසින් 2009.12.18 දින අංක 1632/26 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත පලාත් පාලන ජාතික ප්‍රතිපත්තිය මගින්ද සහභාගින්ව අයවැයකරණයේ අවශ්‍යතාවය හා වැදගත්කම තහවුරු කර ඇත.

එම් අනුව පලාත් පාලන ආයතන අයවැය සැකසීමේදී ප්‍රජා සහභාගින්වය අනිවාර්ය හා අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් බැවි අමතක නොකළ යුතුය.

අයවැය ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීමට පෙරාතුව වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය පිළියෙළ කිරීමේදී මහජන සහභාගින්වය ඇතිව එය පිළියෙළ කිරීමේ අවශ්‍යතාවය හා වැදගත්කම පිළිබඳව සහා රස්වීමේදී තීරණයක් ගත යුතුය. රට අදාළ තීරණ ගැනීම සඳහා සහාවට ගොමු කළයුතු ආර්ථ යෝජනාවක් පහත දක්වා ඇත.

“පලාත් පාලන ආයතන වල කාර්ය හා කර්ත්වය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී බල ප්‍රදේශයේ ජනනාවගේ අදහස් ප්‍රමුඛතාවය අනුව සලකා බැලීමල මූල්‍යන්ගේ කැමැත්ත මන උ.....මහාගර/නගර/ප්‍රාදේශීය සභාවට තෝරා පන්තිර ගන් මහජන තීරණයන්ගේ වෙතිමක් හා යුතුකමක් වන අතර මේ වගකීම හා යුතුකම මනාව ඉටු කිරීමටත්.....
.....මහා නගර/නගර/ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්ය හා කර්ත්වය සඳහා ජනනාවගේ සහභාගින්වයෙන් එලදායී ආකාරයෙන් ලබා ගැනීම සඳහා 20.....වර්ෂයේදී අයවැය ලේඛනය කෙටුම්පත් කිරීමේදී ආදායම හා වියදම හා ප්‍රමුඛතාවය තීරණය කිරීම සඳහා මහජන අදහස් ලබා ගැනීමට ක්‍රියාකළ යුතු යැයි.....මහානගර/නගර/ප්‍රාදේශීය සභාව යෝජනා කරන්නීය.”

05.1.1 ආයතනික වැඩ පිළිවෙළ (Institutional Arrangement)

සහභාගින්ව අයවැයකරණය එලදා අයුරින් ක්‍රියාත්මක කළ නැක්කේ එය සහභාගින්ව සැලසුම්කරණය (Participatory Planning) හා එකට සම්බන්ධ විමෙනි. මේ සඳහා පහත දැක්වෙන පියවරයන් අනුගමනය කිරීම වඩා යෝජනාවේ.

- සහභාගින්ව සැලසුම්කරණ සහ සහභාගින්ව අයවැයකරණ කණ්ඩායමක් (Participatory Budgeting & Planning Team) පත් කිරීම
- 'මෙම කණ්ඩායමේ මූලිකත්වය හා මෙහෙයුම පලාත් පාලන ආයතනයේ පරිපාලන බලධාරයා වූ නාගරික කොමසාරිස් / ලේකම් හෝ දේශපාලන බලධාරයා වන නගරාධිපති/සභාපති විසින් සිදුකළ යුතුය.
- මෙම කණ්ඩායමට සභාවේ ප්‍රධාන හිණුම තිළධාරීන් ප්‍රජා සංවර්ධන නිළධාරී හා සංවර්ධන නිළධාරී ඇතුළත් විය යුතුය.

- සැම කොට්ඨාගයක් සඳහාම කොට්ඨාග කමිටු (Ward Committee) පිහිටුවීය යුතු අතර කමිටුවේ මූලිකන්වය කොට්ඨාගයෙන් තෝරී පත්වූ මහජන නියෝජිතයේ වෙත පැවරීම.
- පළාත් පාලන ආයතනයේ අයවැයකරණ හා සැලසුම්කරණ කණ්ඩායම කොට්ඨාග කමිටුව සමග එක්ව කටයුතු කිරීම
- යපෝක්ක්ත වැඩ පිළිවෙළ සඳහා ආයතනයේ ප්‍රධාන විධායක බලධාරයා වූ නගරාධිපති / සභාපතිවරයාගේ පුර්ණ සහයෝගය ලබා දීම.

05.1.2 සහභාගිත්ව සැලසුම්කරණය සඳහා සහභාගිකරවා ගත හැකි පාර්ශ්වකරුවන්

- පළාත් පාලන ආයතනයේ මහජන නියෝජිතයන් හා අභ්‍යන්තර කාර්ය මණ්ඩලය
- ස්ථාවර කමිටු හා උපදේශක කමිටු
- වෙනත් රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය ආයතන
- ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
- සිවිල් සමාජය (මේ යටතේ ප්‍රජා මූල සංවිධානල වෙළෙඳ සංගම්, වාණිජ මණ්ඩල හා බදු ගෙවන්නන්ගේ සංගම් යනාදි ස්මේච්චිජ් සංවිධාන)
- ප්‍රජා නායකයින් හා වෙනත් කණ්ඩායම් (ප්‍රජා පක්ෂය, කාන්තා නියෝජිත කණ්ඩායම්, යොවන සමාජ, පුස්තකාල පායක සමාජ ආදිය)

05.1.3 සහභාගිත්ව අයවැය කරණයෙන් ඇති ප්‍රයෝගන

- ප්‍රජාවගේ ප්‍රමුඛ ඉල්ලීම් මොනවාදල ඒවායේ ප්‍රමුඛතාවය කුමක්ද යන්න හඳුනාගත හැකිවීම.
- ප්‍රජාවගේ ඉල්ලීම් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමට හැකිවීම
- මූල බල ප්‍රදේශයම ආවරණය වන පරිදි ජනතා සේවන් හා සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකියාව ලැබේම.
- ප්‍රජාවගේ අදහස් හා යෝජනා අනුව කටයුතු කිරීම තුළින් ජනතාව, මහජන නියෝජිතයින්, හා පළාත් පාලන ආයතනය අතර සම්පූර්ණ සම්බන්ධතාවය වර්ධනය වීම.

05.2. පුරවැසි ප්‍රගති වාර්තා - (Citizen Report Card)

පුරවැසි ප්‍රගති වාර්තා යනු ජනතා සේවාවන් තුක්ති විඳින පුද්ගලයින්ට සේවාවන්හි තත්ත්වය පිළිබඳව පුළුල් ලෙස අදහස් ප්‍රකාශ කළ හැකි ඉතා සාර්ථක මෙවලමක් වේ. පුරවැසි වාර්තා තුළින් ජනතාවට ලැබෙන සේවාවන් පිළිබඳ තක්සේරුවක් පුරවැසියන්ගේ දාෂ්ඨී කෝෂයෙන් ලබාදීම සිදු කරන අතර එහිදී සේවාව සපයන්නාගේ කාර්යක්ෂමතාවය, ගුණාත්මකභාවය සහ ප්‍රමාණවත් බව පිළිබඳ තොරතුරු මෙම මෙවලම තුළින් අනාවරණය කර ගත හැක.

පළාත් පාලන ආයතන වලින් ප්‍රජාව වෙත ලබාදෙන සේවාවන් බොහෝමයක් පිළිබඳව ජනතාවගේ අත්දැකීම් තුළින් එම සේවාවන්හි යටා තත්ත්වය අනාවරණය කරයි. විශේෂයෙන් අඩු වරප්‍රසාද ලත් හා දුෂ්පත් ජනතාවට මෙම සේවාවන් ලැබෙන්නේ කුමන ආකාරයෙන්ද යන්න දැන ගැනීමට අඩුම පිරිවැයකින් තොරතුරු ලබාගත හැකි සාර්ථක මෙවලමකි, මෙම පුරවැසි ප්‍රගති වාර්තාව. (Citizen Report Card)

පළාත් පාලන ආයතන වල වාර්ෂික අයවැය ප්‍රතිපාදන තුළින් කුමන සේවාවන් සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමුකළ යුතුද, සේවාවන් පුළුල් කළ යුත්තේ කුමන ක්ෂේත්‍රයන් ආශ්‍රිතවද යන කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් වඩා එළඳායී අයරින් අයවැය සැකසීමට හා අයවැය ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමට මේ තුළින් හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

05.2.1 විද්‍යුත් පුරවැසි ප්‍රගති වාර්තාව

(Electronic Citizen Report Card - eCRC)

විද්‍යුත් පුරවැසි ප්‍රගති වාර්තා යනු ඇන්ඩ්‍රුයූයිඩ් ජංගම දුරකථන / ටැබ්ලට් (Tab) හාවිතා කරමින් ඉහත පරිදි පුරවැසි වාර්තා තොරතුරු හා දත්ත එක්ස්ස් කිරීම සඳහා හාවිතා කළ හැකි නව්‍යකරණ මෙවලමකි. මෙම යොදුම මැදුකාංගය තුළින් ක්ෂේත්‍රීකව තොරතුරු විශේෂාංග ය කරමින් වාර්තා ලබා ගැනීමට හැකියාව ඇත. මෙහි විශේෂාංග නම් ;

- ඇන්ඩ්‍රුයිඩ් මෙහෙයුම් පද්ධතියට අයන් දුරකථන / ටැබ්ලට් (Tab) තුළින් නවිනතම තොරතුරු රස් කිරීමේ හා වාර්තා කිරීමේ කුම්වේදය ඇතුළත් වේ.
- ක්ෂේත්‍රීක විශේෂාංග භා වාර්තාකරණය
- ලබාගත් තොරතුරු හා දත්ත සිනියම් ගත කිරීමේ හැකියාව

- පුහුණු දත්ත සැකසුම් නිලධාරීන් විසින් එය ක්‍රියාත්මක කිරීම
 - යාවත්කාලීනව ක්‍රියාකරවීමේ හැකියාව
- මෙම ලංකාවේ පළාත් පාලන කේත්තුයේ පුරුණ වතාවට ආසියානු පදනම මගින් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ මෙම විද්‍යුත් පුරවැසි ප්‍රගති වාර්තා මෙවලම උපයෝගී කරගෙන පළාත් පාලන ආයතන වලට එදායි සහ තාත්ත්වික වාර්ෂික අයවැය ලේඛන පිළියෙළ කිරීමට හැකියාව ලැබේනු ඇත.

05.3 අයවැය සැකසීමට පාර්ශ්වකරුවන්ගේ යෝජනා හා අදහස් ලබා ගැනීම (Stakeholder Consultation)

අනාගතයේදී සැම පළාත් පාලන ආයතනයකට බලපාන පරිදි කොට්ඨාස කම්ට්‍රි ක්‍රමයක් සේරාඩිත කෙරෙනු ඇත. එබැවින් පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශයේ සියලු කොට්ඨාස ආවරණය වන පරිදි ප්‍රජා මූල සංවිධාන හා ස්වේච්ඡා සම්මි වලින් අදහස් හා යෝජනා හා ඒවායේ ප්‍රමුඛතාවය ලබා ගැනීම මෙම ක්‍රමවේදය මස්සේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය සඳහා යෝජනා ලබාගැනීමෙන් පසුව එකී යෝජනා ඒකරායිකර එය පාර්ශ්වකරුවන් වෙත ඉදිරිපත්කිරීමෙන් අනතුරුව ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ප්‍රමුඛතාගත කර වාර්ෂික අයවැයට ඇතුළත් කිරීම මේ මගින් සිදු කරනු ලැබේ.

05.4. මහජන නියෝජිතයන්ගේ අදහස් හා යෝජනා ලබා ගැනීම

පළාත් පාලන ආයතනයේ වාර්ෂික අයවැය පිළියෙළ කිරීමේදී ජනතාවගේ ජන්දයෙන් තෝරි පත්තු මහජන නියෝජිතයන්ගේ අදහස් හා යෝජනා ලබා ගැනීමද අනිවාර්ය අංශයක් වේ. කොට්ඨාස මට්ටමින් ලබා ගත්තා යෝජනා සහාවේ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගත්තා ක්ණ්ඩායම් වූ මහජන නියෝජිතයන් ලෙස ඉදිරිපත් කර ඔවුන්ගේද යෝජනා ලබා ගැනීම මගින් අයවැය සැකසීමට කටයුතු කළ යුතුය.

06. අයවැය දරුකක

අයවැය ලේඛනය සැකසීමේදී අවධානය ගොමුකල යුතු වැදගත් දරුකක කිහිපයක් ඇත. විශේෂයෙන් පුනරාවර්තන හා ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන සැලසීමේදී පහත දරුකකයන් කෙරේ අවධානය ගොමුකල යුතු අතර පළාත් පාලන ආයතනයේ විධායක බලධාරයා විසින් (එනම් ගරු නගරාධිපති/සහාපති) අයවැය පණිවිඩය සැකසීමේදී මෙම දරුකකයන් ඉදිරිපත් කිරීමට වගබලා ගත යුතුය.

අවධානය ගොමුකළ යුතු දරුණක

වර්ෂය තුළ අපේක්ෂිත මුළු පුනරාවර්ථන ආදායම්න් සහාව විසින් එකතු කර ගැනීමට අපේක්ෂිත ස්වයං උත්පාදන ආදායම් ප්‍රතිගතය කොපමණද යන්න මිට අදාල වේ.

1. ස්වයං උත්පාදන ආදායම් ප්‍රතිගතය

ස්වයං උත්පාදන ආදායම යනු වර්පනම් හා බදු, බදු කුලී, බලපත්‍ර ගාස්තු, සේවා ගාස්තු, වරෙන්තු ගාස්තු දඩ මුදල් සහ වෙනත් ආදායම් වල එකතුව වේ. එම ප්‍රමාණය වාර්ෂික මුළු පුනරාවර්ථන ආදායමට දායක වන ප්‍රතිගතය ස්වයං උත්පාදන ආදායම් ප්‍රතිගතය යනුවන් හූන්වනු ලැබේ.

$$\frac{\text{ස්වයං උත්පාදන ආදායම}}{\text{ස්වයං උත්පාදන ආදායම් ප්‍රතිගතය}} = \frac{\text{මුළු පුනරාවර්ථන ආදායම}}{X100}$$

2. ස්වයං උත්පාදන ආදායම්න් වැටුප් සඳහා වෙන් කිරීමේ අනුපාතය

වාර්ෂික අපේක්ෂිත ස්වයං උත්පාදන ආදායම්න් කොපමණ ප්‍රමාණයක ප්‍රතිගතයක් වැටුප් සඳහා වෙන් කරන්නේද යන්න මෙම ප්‍රතිගතය ඇසුරින් නිරුපතය කෙරේ. එකී ප්‍රතිගතය ගණනය කරනුයේ පහත පරිදිය.

$$\frac{\text{සහා වියදුම්න් වැටුප් සඳහා වෙන් කිරීම}}{\text{ස්වයං උත්පාදන ආදායම්න් වැටුප් සඳහා වෙන් කිරීමේ අනුපාතය}} = \frac{\text{ස්වයං උත්පාදන ආදායම}}{X100}$$

3. ස්වයං උත්පාදන ආදායම්න් ප්‍රාග්ධන වියදුම් සඳහා වෙන් කිරීමේ අනුපාතය

වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය අනුව අපේක්ෂිත ස්වයං උත්පාදන ආදායම් එකතුවෙන් කුමන ප්‍රමාණයක ප්‍රතිගතයක් ප්‍රාග්ධන වියදුම් සඳහා ප්‍රතිපාදනය කර ඇත්තේද යන්න තක්සේරු කිරීම මෙයින් සිදු කරනු ලැබේ. එකී ප්‍රතිගතය ගණනය කරනුයේ පහත පරිදි වේ.

$$\frac{\text{ස්වයං උත්පාදන ආදායම්න් ප්‍රාග්ධන වියදුම් සඳහා වෙන් කිරීම}}{\text{ස්වයං උත්පාදන ආදායම්න් ප්‍රාග්ධන වියදුම් සඳහා වෙන් කිරීමේ අනුපාතය}} = \frac{\text{ස්වයං උත්පාදන ආදායම}}{X100}$$

07. අයවැය ලේඛන ආකෘතිය

07.1 නාගරික පළාත් පාලන ආයතන වල අයවැය ලේඛන

නාගරික පළාත් පාලන ආයතනයන්හි අයවැය සැකසීමේදී හාවිතයට ගත යුතු විශේෂ ආකෘතියක් පිළිබඳව තීතියකින් තියම කර නොමැත. විතුමනායක ගිණුම් කුමයට අනුකූලව සඳහන් වැඩ සටහන් යටතේ අයවැය ආකෘතිය ඉදිරිපත් කරනු ලබයි.

වැඩ සටහන් අංකය වැඩ සටහන

1	- පොදු පරිපාලනය
2	- සෞඛ්‍ය සේවා
3	- භෞතික සැලසුම් මංමාවත්,
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි
4	- ජල සේවා
5	- වෙනත් පොදු උපයෝගිතා සේවා
6	- සුහසාධක සේවා පහසුකම්
7	- විදුලිය

වාර්ෂික අයවැය ලේඛනයට ඇතුළත් විය යුතු පහත දැක්වෙන තොරතුරු මහා නගර සහා සහ නගර සහා සම්බන්ධයෙන් අදාළ වේ.

(අ) පොදු තොරතුරු

- අයවැය සම්මත කරන ලද සහා තීරණය
- පළාත් පාලන ආයතනයේ දැක්ම හා මෙහෙවර
- පළාත් පාලන ආයතනය සම්බන්ධ කරගත හැකි තොරතුරු
(දුරකථන, ගැක්ස් රැමීල් යනාදිය)
- බල පුදේශයේ සිතියම
- නගරාධිපති / සහාපතිවරයාගේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය
- ප්‍රධාන පරිපාලන තිලධාරියාගේ පණිවිච්‍ය
(නාගරික කොමසාරිස්/ලේඛකම්)
- පළාත් පාලන ආයතනයේ මංත්‍රී මණ්ඩලය සහ ප්‍රධාන කාර්ය මණ්ඩලය සමූහ ජායාරූප

පළාත් පාලන ආයතන සම්බන්ධ පොදු තොරතුරු

- පළාත
- පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කය

- ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගය
- මැතිවරන කොට්ඨාගය
- බල ප්‍රමේණයේ විගාලත්වය- (ව.කි. මිටර් වලින්)
- ජනගහනය - (විග්‍රහයන් සහිතව)
- උප. ජන්ද සංඛ්‍යාව-: ස්ත්‍රී පුරුෂ වශයෙන්
- සහික සංඛ්‍යාව
- උප කාර්යාල සංඛ්‍යාව
- සේවා නිපුක්ති සාරාංශය
- සංවිධාන සටහන හා කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ තොරතුරු
- පලාත් පාලන ආයතනයට අදාළ ප්‍රධාන ගිණුම් සංඛ්‍යාලේඛන

(ආ) සේවාවන් පිළිබඳ විස්තර

- ආයුර්වේද බෙහෙන් ගාලා
- කාණු දිග ප්‍රමාණය-(km)
- ඉදි කළ කාණු / ඉදි නොකළ කාණු
- මානදාරක සායන
- පොදු වැසිකිලි
- සූසාන භූමියාදාහනාගාර
- මාර්ග දිග ප්‍රමාණය-(km) තාරදැශී / බොරුව/වෙනත්
- පොදු ජල කරාම
- පොදු වෙළඳ පොල
- විවිධ ලාම්පු
- නාන ස්ථාන
- පුස්තකාල
- කියවීම් ගාලා
- ප්‍රජා ගාලා
- උදෑසාන
- ත්‍රිඩාපිටි
- ලදරු පාසැල්
- තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක පිළිබඳ
- තොරතුරු(SGD Information)

(ඇ) ආදායම් පිළිබඳ විස්තර

බල පුද්ගල කුල ඇති වරිපනම් බද්දට යටත් දේපල පිළිබඳ
විස්තර

දේපල වර්ගය	ඒකක ගණන	බඳ ප්‍රතිශතය	වාර්ෂික වට්නාකම
------------	---------	--------------	--------------------

නිවාස
වාණිජ ස්ථාන
රජයේ දේපල
හිස් ඉඩම්
වෙනත්

- අක්කර බඳු ගෙවන දේපල සංඛ්‍යාව (ප්‍රාදේශීය සභා සඳහා පමණි)
- වෙළඳ බලපත්‍ර ලබාගත යුතු ව්‍යාපාරික සංඛ්‍යාව
- කර්මාන්ත බද්දට යටත් දේපල සංඛ්‍යාව
- ව්‍යාපාර බද්දට යටත් දේපල සංඛ්‍යාව
- දැන්වීම් ප්‍රවරු සංඛ්‍යාව
- නිල නිවාස සංඛ්‍යාව
- කුලී නිවාස සංඛ්‍යාව
- තගර ගාලා / රස්වීම් ගාලා සංඛ්‍යාව
- ජල පාරිභෝගික සංඛ්‍යාව
- කුලියට ද ඇති කඩ කාමර සංඛ්‍යාව - (වෙළඳපල ඇතුළත හා පිටත)
- මස් කඩ සංඛ්‍යාව (සභාව සතු හා සභාව සතු තොවන)
- මාලු කඩ / මාලු වෙළඳපල සංඛ්‍යාව
- පොලවල් ගණන (සති පොලයින පොල)
- සිනමා ගාලා ගණන
- ආදායම් වලට අදාළ වෙනත් තොරතුරු
- අවසන් වරට දේපල තක්සේරු කර ඇති වසර.

(ඇ) අයවැය තොරතුරු

- වර්ෂයට අදාළ ප්‍රධාන අයවැය සාරාංශය
- වැඩ සටහන් අනුව පුනරාවර්ථන ආදායම්

- සාරාංශය (පසුගිය වර්ෂ සමග සසඳුම්න්)
 - වැඩ සටහන් අනුව පුනරාවර්ථ වියදම්
 - සාරාංශය (පසුගිය වර්ෂ සමග සසඳුම්න්)
 - වැඩ සටහන් අනුව වර්ෂයේ ආදායම් සාරාංශය
 - වැඩ සටහන් අනුව වර්ෂයේ වියදම් සාරාංශය
- පහත දැක්වෙන එක් එක් වැඩ සටහන් යටතේ වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත වියදම්
- පොදු පරිපාලනය
 - සෞඛ්‍ය සේවා
 - හොතික සැලසුම්, මාත්‍රාවන්
 - ජල සේවා
 - පොදු උපයෝගීකා අවශ්‍යතා
 - සුහසාධන සේවා
 - වැඩ සටහන් 1 පොදු පරිපාලනය සහ සියල් ව්‍යාපෘති යටතේ වූ ක්‍රියාකාරකම් විශ්ලේෂණය
 - වැඩ සටහන් 1 පොදු පරිපාලනය යටතේ ඇස්තමේන්තුගත වියදම් සාරාංශය (පසුගිය වර්ෂ හා සංසන්දහාන්මකව)
 - වැඩ සටහන් 1 පොදු පරිපාලනය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන සියල් ව්‍යාපෘති සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම් සාරාංශය
 - වැඩ සටහන් 1 පොදු පරිපාලනය යටතේ වූ එක් එක් ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් ඇස්තමේන්තුගත වියදම් පිළිබඳ විස්තර
 - වැඩ සටහන් 2 සෞඛ්‍ය සේවා සහ සියල් ව්‍යාපෘති යටතේ වූ ක්‍රියාකාරකම් විශ්ලේෂණය
 - වැඩ සටහන් 2 සෞඛ්‍ය සේවා සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම් සාරාංශය (පසුගිය වර්ෂ හා සංසන්දහාන්මකව)
 - වැඩ සටහන් 2 සෞඛ්‍ය සේවා යටතේ වූ සියල් ව්‍යාපෘති සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම් සාරාංශය
 - වැඩ සටහන් 2 සෞඛ්‍ය සේවා යටතේ එක් එක් ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම් විස්තර
 - වැඩ සටහන් 3 හොතික සැලසුම්, මාත්‍රාවන් හා සියල් ව්‍යාපෘති යටතේ වූ ක්‍රියාකාරකම් විශ්ලේෂණය

- වැඩ සටහන් 3 ගොතික සැලසුම්, මංමාවන් හා මාර්ග සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම් සාරාංශය (පසුගිය වර්ෂ හා සංසන්දනාත්මකව)
- වැඩ සටහන් 3 ගොතික සැලසුම්, සහ මංමාවන් යටතේ වූ සියල් ව්‍යාපෘති සඳහා වියදම් සාරාංශය
- වැඩ සටහන් 3 ගොතික සැලසුම්, සහ මංමාවන් යටතේ වූ ඒ ඒ ව්‍යාපෘති සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම් විස්තර
- අයවැයට අදාළ වර්ෂයේ පුනරාවර්තන හා මූලධන ආදායම සහ වියදම් දැක්වෙන ප්‍රස්ථාර සටහන්

(ඉ) සංවර්ධන ක්‍රියාකාරම්

පළාත් පාලන ආයතන බල පුදේශයේ සියල් කොට්ඨාග ආවරණය වන පරිදි මහජන ඉල්ලීම් හා යෝජනා ප්‍රමුඛතාවය අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හඳුනාගත යුතුය. එන් අනතුරුව ඒ ඒ කොට්ඨාග වෙනුවෙන් තීරණය කරන ලද සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මොනවාද, ඒ ඒ ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් ඇස්තමේන්තු කරන ලද මුදල පුනරාවර්ථන හා ප්‍රාග්ධන ලෙස වෙන වෙනම සහ යෝජන සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් දියත් කිරීමට යෝජන කාලවකවානු පිළිබඳ විස්තර, වාර්ෂික අයවැය ලේඛනයේ පැහැදිලිව පෙන්විය යුතුය.

07.2 ප්‍රාදේශීය සභාවල අයවැය ලේඛන

ප්‍රාදේශීය සභා අයවැය ලේඛනය සැකසීමේදී ඉහත දැක්වෙන පොදු තොරතුරු ඇතුළත් වියපුතු අතරල පළාත් පාලන විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් අංක 554/5 දරන 1989 අප්‍රේල් 17 වන දින නිකුත් කර ඇති අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයෙන් ප්‍රකාශිත ප්‍රාදේශීය සභා මූලය හා පරිපාලන රිති අනුගමනය කළ යුතුය.. ඒ අනුවල එකි රිති මාලාවේ මාලාවේ පරිවර්තනය ඇති (රිති 11-14) විධිවිධාන වලට අනුකූලව හා වී 20 ආකෘතියට අනුව අයවැය ලේඛනය පිළියෙළ කළ යුතු අතර අදාළ ආකෘති ඇමුණුම් 1 න් පෙන්වා ඇති.

රට අමතරව ඉහත 07.1 හි (අ), (ආ), (ඇ) සහ (ඉ) ජේදවලින් දැක්වෙන විස්තරද අයවැය ලේඛනයට ඇතුළත් කළ යුතුය.

07.3 මහා නගර සභා, නගර සභා මෙන්ම ප්‍රාදේශීය සභා යන ක්‍රමන සභාවක වූවද ඉහත අයවැය ලේඛනයන් සකස් කිරීමේදී තමන් එලමෙන්නාවූ ඒ ඒ ඇස්තමේන්තුගත ගිර්ණන්හි සාරාංශගත

සාධාරණීකරන වාර්තාවක් අදාළ අය හෝ වැය කිරීමෙන් දැක්වා කිහිම වඩාත් උච්ච වන බවට මගපෙන්වන අතර ඒ අනුව එකී අය හෝ වැය විෂයෙහි අගය දැක්වීමට වට්නාමකමක් ඇතිවන බව පෙන්වා දිය හැකිවේ.

08 අයවැය කාල සටහන

පළාත් පාලන ආයතන වල කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමට අදාළව පළාත් පාලන ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳ පරික්ෂණ කොමිෂන් සභාව විසින් නිර්දේශ කර ඇති පහත දැක්වෙන අයවැය කාල සටහනට අනුකූලව වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය සම්පාදනය කළ යුතුව ඇත

කාර්යය	ඉලක්කය	වගකීම
01. අයවැය ලේඛනය සැකසීම පිළිබඳ උපදෙස් පිළියෙල කර තිකුත් කිරීම හා මාණ්ඩලික පත්‍රයක් මගින් සභාව දැනුවත් කිරීම	අමුළ්ලේ 15	නාගරික කොමසාරිස්/ ලේකම්
02. කොට්ඨාග කම්ටුවට යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම	ඡනි 30	කොට්ඨාග කම්ටු
03. ආදායම් හා වියදම් පිළිබඳව ඒ ඒ අංශ වල වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම	ඡනි 30	අං ප්‍රධානීන් හා විෂය භාර නිලධාරීන්
04. මූලික ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීම	ඡලි 15	ගණකාධිකාරී/ පොත් තබන නිලධාරී/අයවැය නිලධාරී
05. මූලික ඇස්තමේන්තු සමාලෝචනය හා ස්ථාවර කම්ටුවල උපදෙස් ලබාගැනීම	ඡලි 31	නාගරික කොමසාරිස්/ ලේකම්
06. නගරාධිපති/සභාපතිගේ සමාලෝචනය	අගෝ: 15	නගරාධිපති/ සභාපති
07. අයවැය ප්‍රතිපත්ති තීරණය කිරීම හා සභාවට ඉදිරිපත් කිරීම	අගෝ: 31	නගරාධිපති/ සභාපති

කාර්යය	ඉලක්කය	වගකීම
08. ආංඩික අයවැය ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීම හා පරික්ෂාව	සැපේ: 30	අංග ප්‍රධානී හා විෂය නාර නිලධාරී
09. අවසාන අය-වැය ඇස්තමේන්තු සැකසීම හා අය-වැය ලේඛනය කෙටුම්පත් කිරීම	මක් 31	ගණකාධිකාරී/ පොත් තබන නිලධාරී/අයවැය නිලධාරී
10. මුදල් ස්ථාවර කම්ටුව විසින් කෙටුම්පත් අය-වැය ලේඛනය සලකා බැලීම	නොවැ15	නාගරික කොමිෂන්/ ලේකම්
11. අය-වැය පණීවිධිය සැකසීම හා කෙටුම්පත් අයවැය ලේඛනය දැන්වා පරික්ෂාවට තබා තිබීම	නොවැ20	නගරාධිපති/ සහාපති
12. කෙටුම්පත් අයවැය ලේඛනය සහාවට ඉදිරිපත් කිරීම	නොවැ30	නගරාධිපති/ සහාපති
13. අවශ්‍ය වේ නම් සංගේති අය-වැය ලේඛනය දෙවනවර සහාවට ඉදිරිපත් කිරීම	දෙසැ15	නගරාධිපති/ සහාපති
14. කෙටුම්පත් අය-වැය ලේඛනය අනුමත කිරීම	දෙසැ15	සහාව
15. අය-වැය ලේඛනය මුදුණය කර බෙදා හැරීම	දෙසැ31	නාගරික කොමිෂන්/ ලේකම්

09. පළාත් පාලන අයවැය ලේඛන සම්පාදනයේදී කළයුතු හා නොකළ යුතු කාර්යයන්

09.1 කළ යුතු කාර්යයන්

1. පළාත් පාලන ආයතනයේ ප්‍රධාන පරිපාලන නිලධාරියාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් හෝ දේශපාලන නායකත්වයෙන් සහාවේ ඇති සියලු පක්ෂ නියෝජනය වන ආකාරයෙන්, සහභාගිත්ව සැලසුම්කරණ හා සහභාගිත්ව අයවැයකරන කණ්ඩායමක් (Participatory Budgeting and Planning Team) පත් කිරීම

2. පළාත් පාලන මුදු බල පුද්ගලයම ආවරණය වන පරිදි පළාත් පාලන ආයතනයේ සහිකටරුන්ගේ මූලිකත්වයෙන් කොට්ඨාග කම්ටු ඇති කිරීම
3. සැලසුම්කරන හා අයවැයකරන කණ්ඩායම කොට්ඨාග කම්ටු සමග සම්පූර්ණ සබඳතාවතින් කටයුතු කිරීම
4. සැලසුම්කරන හා අයවැයකරන කණ්ඩායම විසින් අයවැයකරණයට සම්බන්ධ කරගත යුතු පාර්ශ්වයන් හඳුනා ගැනීම
5. ඉලක්ක ආදායම් පිළිබඳ සම්ක්ෂණ පවත්වා වාර්තා තබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම (අයවැය සම්ක්ෂණ සඳහා තුන්වන පාර්ශ්වයන් යොදා ගැනීම වඩා ප්‍රතිපල දායකය)
6. සැම ආදායම් විෂයයක්ම වෙනුවෙන් ඇස්කමේන්තු කරන ලද ආදායම් ඉහත සම්ක්ෂණ ඇසුරින් පිළියෙළ කිරීම හා ඒවා තාත්වික ද යන්න පිළිබඳව සැහිමකට පත්වීම
7. ආදායම් ඇස්කමේන්තු කිරීම නිශ්චිත අය විෂය යටතේ සිදු කර තිබේ යුතු අතර මූලික නිතිය මගින් ප්‍රතිපාදන සලස්වා දී ඇති සැම ආදායම් විෂයයක්ම කෙරෙහි සැලකිල්ලක් දැක්වීම. (නව ආදායම් අවස්ථා ගවෙශණය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.)
8. සැම අය විෂයයක් වෙනුවෙන්ම කෙරෙන ආදායම් ඇස්කමේන්තු පවත්නා මූලික නිතියේ හා අනුරු ව්‍යවස්ථා වල විධි විධාන වලට අනුකූලව සිදු කිරීම.
9. ව්‍යවස්ථාපිත බැඳීම් හා ගිවිසුම්ගත බැඳීම් වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමට වගබලා ගැනීම
10. දිර්සකාලීන සංවර්ධන සැලස්මට සමගම්ව අදාළ වර්ෂයේ ප්‍රාග්ධනයේ සඳහා මූදල් ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම
11. ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමේ කුමන සංවර්ධන කාර්ය සඳහා ද යන්න නිශ්චිතව අයවැය ලේඛනයේ දැක්වීමට කටයුතු කිරීම
12. ප්‍රාග්ධන වත්කම් නඩත්තුව හා අලුත්වැඩියාව වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන සැලසීම
13. අයවැය ලේඛනයේ ප්‍රාග්ධන වියදම් වෙනුවෙන් කෙරෙන සැම ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමක් සඳහා පුද්ගලයේ මහජන සංවිධාන වල ප්‍රමුඛතාවය ලබා ගැනීම

14. නොරතුරු තාක්ෂණය පදනම් කරගත් නව පාරිභෝගික සේවා වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමට කටයුතු කිරීම උදාහරණ;
 - i. ගනුදෙනු ස්වයංක්‍රීය කිරීම (Automation of Payment)
 - ii. ජ්‍යෙගම ගනුදෙනු සඳහා තාක්ෂණික ක්‍රමවේදය යොදා ගැනීම (Mobile Technology for Payments)
 - iii. ඉලෙක්ට්‍රොනික දත්ත පද්ධති කළමනාකරණය (Electronic Database Management)
 - iv. ගිණුම ක්‍රමය ස්වයංක්‍රීය කිරීම (Automation of Accounting System)
 - v. ඉලෙක්ට්‍රොනික ප්‍රස්ථකාල පහසුකම් සැපයීම. (Electronic Library Facilities)
 - vi. නොරතුරු තාක්ෂණික මධ්‍යස්ථාන සැපයීම. (Establishment of Electronic Information Centre)
15. පළාත් පාලන ආයතනයේ කාර්යසාධන වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා බාරිතා වර්ධනය පදනම් කරගත් වැඩ සටහන් සඳහා මුදල් වෙන් කිරීම.
17. වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය හෝ පරිපූරක අයවැය ලේඛනයකම පිටපතක් ප්‍රදේශයේ මහජනයාට පරික්ෂා කර බැලීම සඳහා සහා කාර්යාලයේ හෝ මහජන ප්‍රස්ථකාලයේ තැබීමට පියවර ගැනීම. (සැම පරිපූරක අයවැයක් හෝ සංශෝධිත අයවැයක් අවසානයේ සහාවේ එදිනට සිදු කර ඇති මුදල සංශෝධන ඇතුළත් සවිස්තර අයවැය ලේඛනයක් සැකසීය යුතුවේ.)
18. ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමේ දී ආදායම් උත්පාදන ව්‍යාපෘති සඳහා ආයෝජනය කිරීම සම්බන්ධව ප්‍රමුඛ අවධානයක් යොමු කිරීම.
19. ආදායම් වියදම් කුලනය සඳහා විද්‍යාත්මක හා තාත්වික ක්‍රමවේදයක් භාවිත කිරීම.

09.2 නොකළයුතු කාර්යයන්

1. අන්වශා කාර්ය මණ්ඩල ඇති කිරීම හා නිශ්චිල වියදම් දැඟීම හා අතාත්වික අයවැය දිරිජ තබා ගැනීම (උදා- ප්‍රස්ථකාල සංවර්ධනය සඳහා රු 100/- ක් වෙන් කිරීම)

2. පළාත් පාලන ආයතයේ අයවැය ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමේ පාක්ෂිකත්වය හා දේශපාලන පක්ෂ අනුව සහ පෙෂෑගලිකව මන්ත්‍රීන් අනුව ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම
 3. අයවැය සැකසීමේදී මහජන අදහස් හා යෝජනා ප්‍රමුඛතාවය අනුව ලබා නොගෙන මහජන නියෝජනයන්ගේ අභිමතය පරිදි සංවර්ධන සැලසුම් සැකසීම හා ඒ සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම
 4. කළුන් සංවර්ධනය කළ සහ නඩත්තු කළ යුතු මංමාවත් සඳහා ප්‍රමාණවත් ලෙස ප්‍රතිපාදන වෙන් නොකිරීම
 5. අයවැය කාලසටහනට අනුව ක්‍රියාත්මක නොවීම හා වර්ෂය අවසන් වීමට ආසන්නව පූජිය වර්ෂයේ අයවැය ලේඛනයේ දත්තයන්ට කිසියම් ප්‍රතිගෙනයක් වැඩි කිරීම තුළින් ඉදිරි වර්ෂයේ අයවැය ඇශේෂමේන්තු සැකසීම
 6. අයවැය ලේඛනය සම්පාදනයේදී පළමුව වියදම් ඇශේෂමේන්තු සැකසීමටත් රට අනුරූපීව ආදායම් ගනනය කිරීම හා වැය පාර්ශ්වය වැඩිවන විට රට සමාගමේ අපේක්ෂිත ආදායම් නිෂ්චිත පදනමකින් නොරව කිසියම් ප්‍රතිගෙනයකින් වැඩි කර අයවැය ලේඛනය තුළනය කිරීම
 7. වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය නගරාධිපති / සහාපතිවරයාගේ හා නිලධාරීන්ගේ වුවමනා එපාකම් මත පිළියෙළ කිරීම හා එය තුළ ලියවිල්ලක් පමණක් බවට පත් කිරීම සහ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා නොගැනීම
 8. අයවැය ලේඛනය ජනතාවගේ දැන ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් නොකිරීම හා විනිවිධාවයෙන් නොරව සකස් කිරීම
 9. වාර්ෂිකව පිළියෙළ කරනු ලබන අයවැය ලේඛනය පසෙක තබා ආයතන ප්‍රධානීන් ගේ උවමනා එපාකම් ඉටුවන පරිදි කිසිදු මූල්‍ය පාලනයකින් නොරව කටයුතු කිරීම
- 10. මෙම අයවැය මාර්ගෝපදේශ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ හා ක්‍රියාත්මක නොකිරීමේ ප්‍රතිච්චය**

10.1 මාර්ගෝපදේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ

- i. පළාත් පාලන බලපුදේශයේ ජනතාවගේ නියම අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීමටත් එයින් වඩාත් ප්‍රමුඛත්වය ලබා දීමට අවශ්‍ය අවස්ථා හඳුනාගෙන තාන්ත්‍රික අයවැයක් පිළියෙළ කිරීමට හැකිවීම

- ii. මහජන මුදල් අවම පිරිවැයකින් හා උපරිම එලදායිතාවයකින් යුතුව වැය කිරීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා සැලසීම
- iii. මුදු බලපූද්ගයම ආවරණය වන පරිදි ප්‍රජා සේවාවන් ඉටු කිරීමට ඉඩ සැලසීම තුළින් මහජන නියෝජිතයන් පිළිබඳව ජනතාව තුළ ඇති විශ්වාසය වර්ධනය වීම හා එය ජනතා නියෝජිතයන්ගේ තිරසාර පැවත්මට හේතුවක් වීම
- iv. පළාත් පාලන ආයතන හා ප්‍රජාව අතර මනා සුහද සබඳතාවයන් ගොඩනගා ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා ලැබීම
- v. විශේෂයෙන් ප්‍රජා සහභාගිත්වය සහ කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් යුතුව අයවැය සම්පාදනය සඳහා වූ මෙම මාර්ගෝපදේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් ප්‍රධාන විධායක බලධාරයන්ටු නගරාධිපති /සහාපතිවරුන්ගේ දුරයන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට හැකිවේ.
- vi. පළාත් මට්ටමින් හා ජාතික මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන පළාත් පාලන ආයතන කාර්ය සාධන තරගයේ දී ජයග්‍රහණය කිරීමට හැකියාවක් ලැබීම හා ඒ තුළින් ඇගයීමට ලක්වීම

10.2 මෙම මාර්ගෝපදේශ ක්‍රියාත්මක නොකිරීමේ ප්‍රතිච්ඡාක

- i. පළාත් පාලන ආයතනයේ තිල කාලය ආරම්භ වී වසර දෙකකින් ඉක්තිව නගරාධිපති /සහාපතිවරුන්ගේ දුරයන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට ඇති නොහැකියාව
- ii. ජනතාව හා පළාත් පාලන ආයතනය අතර ඇති සබඳතාවය දුරස්ථාවයකට පත්වීම
- iii. වකුලේල උපදෙස් ක්‍රියාත්මක නොකිරීම හෝ ඒ පිළිබඳව නොසැලකිලිමත්වීම හෝ පැහැර හැරීම මත පළාත් පාලන ආයතන සංස්ථාපිත අණපනත් හා පරිපාලනය අධික්ෂණය කිරීමේ ප්‍රයුජ්ති වල ඇතුළත් විධිවිධාන අනුව විනය ක්‍රියාමාරුග ගැනීමට හේතුවක් වීම

11. අයවැය විමෙනය

පළාත් පාලන ආයතන විසින් වාර්ෂිකව පිළියෙළ කරනු ලබන අයවැය ලේඛන සංඝ්වී ලේඛනයක් දෙස සලකා අයවැය පාලනයක් කළ යුතුව ඇත. ඒ අනුව මුදල් වැය කිරීම මත සීමා හා කොන්දේසි පැහැවීම, එම විධානයන්ට අනුකූලව කටයුතු කරන්නේදැයි විමෙනය කිරීම අයවැය පාලන ක්‍රියාවලියේ එක් අංගයක් වේ. සහාව සතු අරමුදල් වැය කළ යුත්තේ ඒ ඒ

පළාත් පාලන ආයතන සංස්ථාපනය කරන ලද නීතියේ සඳහන් සංස්ථාපිත අරමුණු සඳහා වාර්ෂික අයවැයෙන් වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන පමණි. කෙසේ වුවද අයවැයෙන් ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම, එම ප්‍රතිපාදන වැය කිරීමට ලැබුණු අනුමැතියක් තොවන බව සැලකිය යුතුය. ඒ අනුව වැය කරනු ලබන මූදල් සඳහා නිසි අනුමැතියක් ලබා ගත යුතුය.

අයවැය විම්ංගනය යන්නෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ

- සැලසුම්ගත ආදායම් හා සත්‍ය ආදායම්
- සැලසුම්ගත වියදම් හා සත්‍ය වියදම්

පිළිබඳ නිරන්තර සමාලෝචනයක් කළ යුතුවේ. මෙම සමාලෝචනය ආදායම් සම්බන්ධයෙන් මාසිකවද, වියදම් සම්බන්ධයෙන් තොමාසිකවද විම්ංගනයට ලක් කළ යුතුය. ඒ අනුව,

- අපේක්ෂිත ආදායමට වඩා අඩුවෙන් එකතු කර ඇති විට
- ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා වියදම් කර ඇති විට හා
- ප්‍රතිපාදන විවිධ විටා විවිධ වියදම් කර ඇති විට

පළාත් පාලන ආයතනයේ මූල්‍ය සැලසුම්වලට අනුකූලව කටයුතු සිදු තොවන බව අනාවරණය කර ගත හැක. එවිට වෙනස්කම් වලට හේතුන් නීතික්ෂණය කර ඇවශය පියවර ගත යුතුවේ.

ආදායම් සම්බන්ධයෙන් හා වියදම් සම්බන්ධයෙන් සකස් කළයුතු විම්ංගන වාර්තා ආකෘති ඇමුණුම 02 හා 03 වගයෙන් මිට යා කර ඇත.

ප්‍රාදේශීය සභා මූල්‍ය හා පරිපාලන රිති අනුව අනුගමනය කළ යුතු
අයවැය ආකෘති

20.....වියදම් ඇස්තමේන්තුව

ප්‍රාදේශීය සභාවේ නම-

වැය සංකේත	20.....වියදම් ඇස්තමේන්තුව			ඩිස්කෝ	20.....වියදම් ඇස්තමේන්තුව			ලිඛිත්		
	ලප කාර්යාලය				ඒ	වේ	සි			
	ඒ	වේ	සි							
වැඩ සටහන් අංක 01- පොදු පරිපාලනය										
පුනරුවර්තන වියදම්										
101 වුලුප් හා දීමනා										
102 ගමන් වියදම්										
103 සැපුසුම් හා උපකරණ										
104 ප්‍රාත්ධන වත්කම් අපුන්වුදියා හා නවත්තා										
105 ප්‍රවාහන සම්බන්ධතාලාභවනය හා වෙනත් දේශප්‍රා										
106 පොලී ගෙවීම, ලාභාංශ හා ප්‍රසාද මුදල්										
107 ආධාර මුදල් ලදායක මුදල් හා සහනාධාර										
108 විශ්‍රාම ව්‍යුව්‍යාව්‍යාම ප්‍රතිලාභ හා පාරිභෝෂණ										
පුනරුවර්තන වියදම් එකතුව										
ප්‍රාත්ධන වියදම්										
109 ප්‍රාත්ධන වැය										
110 නිය ආපසු ගෙවීම										
ප්‍රාත්ධන වැය එකතුව										
මුළු එකතුව										
වැඩ සටහන් අංක 02- සෞඛ්‍ය සේවා										
පුනරුවර්තන වියදම්										
201. වුලුප් හා දීමනා										
202. ගමන් වියදම්										
203. සැපුසුම් හා උපකරණ										
204. ප්‍රාත්ධන වත්කම් අපුන්වුදියා හා නවත්තා										
205. ප්‍රවාහන සම්බන්ධතාලාභවනය හා වෙනත් සේවා										
206. පොලී ගෙවීමලාභාංශ හා ප්‍රසාද මුදල්										
207. ආධාර මුදල් ලදායක මුදල් හා සහනාධාර										
208. විශ්‍රාම ව්‍යුව්‍යාව්‍යාම ප්‍රතිලාභ හා පාරිභෝෂණ										
පුනරුවර්තන වියදම් එකතුව										
ප්‍රාත්ධන වියදම්										
209 ප්‍රාත්ධන වැය										
210 නිය ආපසු ගෙවීම										
ප්‍රාත්ධන වැය එකතුව										
මුළු එකතුව										

වැය සංකේත	20.....වියදම් ඇයෝනමේන්තුව			වෛද්‍ය	20.....වියදම් ඇයෝනමේන්තුව			බෞද්‍ය		
	ලප කාර්යාලය				ලප කාර්යාලය					
	සේ	වේ	සි		සේ	වේ	සි			
වැඩ සටහන් අංක 03- නොවීම සැලසුම්, මහාච්චර,										
ඉඩම් හා තොඩනැගිලි										
පුනරුවර්තන වියදම්										
301 වැශ්‍යාච් හා දීමනා										
302 ගමන් වියදම්										
303 සැපයුම් හා උපකරණ										
304 ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියා හා නවත්තු										
305 පුවාහන සම්බන්ධතා, අවශ්‍යතා හා වෙනත් ලේඛ්වා										
306 පොලී ගෙවීම්, ලාභාංශ හා ප්‍රසාද මූල්										
307 ආධාර මූල් උදායක මූල් හා සහනාධාර										
308 විශ්‍යාම වුවැඩ්, විශ්‍යාම ප්‍රතිලාභ හා පාරිනෙශ්මිත										
පුනරුවර්තන වියදම් එකතුව										
ප්‍රාග්ධන වියදම්										
309 ප්‍රාග්ධන වැය										
310 නෙය ආපසු ගෙවීම්										
ප්‍රාග්ධන වැය එකතුව										
මුළු එකතුව										
වැඩ සටහන් අංක 04- ජල දේවා										
පුනරුවර්තන වියදම්										
401 වැශ්‍යාච් හා දීමනා										
402 ගමන් වියදම්										
403 සැපයුම් හා උපකරණ										
404 ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියා හා නවත්තු										
405 පුවාහන සම්බන්ධතා, අවශ්‍යතා හා වෙනත් ලේඛ්වා										
406 පොලී ගෙවීම්, ලාභාංශ හා ප්‍රසාද මූල්										
407 ආධාර මූල්, ආයක මූල් හා සහනාධාර										
408 විශ්‍යාම වුවැඩ්, විශ්‍යාම ප්‍රතිලාභ හා පාරිනෙශ්මිත										
පුනරුවර්තන වියදම් එකතුව										
ප්‍රාග්ධන වියදම්										
409 ප්‍රාග්ධන වැය										
410 නෙය ආපසු ගෙවීම්										
ප්‍රාග්ධන වැය එකතුව										
මුළු එකතුව										

වැය සංකේත	20.....වියදම් ඇයෝනමේන්තුව			වෛද්‍ය	20.....වියදම් ඇයෝනමේන්තුව			බේඛා		
	ලප කාර්යාලය				ලප කාර්යාලය					
	සේ	වේ	සි		සේ	වේ	සි			
වැඩ සටහන් අංක 05- පොදු ආචාර්යක සේවා										
ප්‍රනාථවර්තන වියදම්										
501 වැටුප්‍රේ හා දීමනා										
502 ගමන් වියදම්										
503 සැපයුම් හා උපකරණ										
504 ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු										
505 ප්‍රවාහන සම්බන්ධතා, අචාර්යතා හා වෙනත් සේවා										
506 පොලී ගෙවීම, ලාභාංශ හා ප්‍රසාද මූදල්										
507 ආධාර මූදල්, දායක මූදල් හා සහනාධාර										
508 විශාල වැටුප්‍රේ, විශාල ප්‍රතිලාභ හා පාරිභාෂික										
ප්‍රනාථවර්තන වියදම් එකතුව										
ප්‍රාග්ධන වියදම්										
509 ප්‍රාග්ධන වැය										
510 ජය ආපසු ගෙවීම්										
ප්‍රාග්ධන වැය එකතුව										
මුළු එකතුව										
වැඩ සටහන් අංක 06- පුහායාධක සේවා හා විහාරණ										
601 වැටුප්‍රේ හා දීමනා										
602 ගමන් වියදම්										
603 සැපයුම් හා උපකරණ										
604 ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු										
605 ප්‍රවාහන සම්බන්ධතා, අචාර්යතා හා වෙනත් සේවා										
606 පොලී ගෙවීම, ලාභාංශ හා ප්‍රසාද මූදල්										
607 ආධාර මූදල්, දායක මූදල් හා සහනාධාර										
608 විශාල වැටුප්‍රේ, විශාල ප්‍රතිලාභ හා පාරිභාෂික										
ප්‍රනාථවර්තන වියදම් එකතුව										
ප්‍රාග්ධන වියදම්										
609 ප්‍රාග්ධන වැය										
610 ජය ආපසු ගෙවීම්										
ප්‍රාග්ධන වැය එකතුව										
මුළු එකතුව										

වැය සංකේත	20.....වියදම් ඇයෝනමේන්තුව			වෛද්‍ය	20.....වියදම් ඇයෝනමේන්තුව			බේඛා		
	ලප කාර්යාලය				ලප කාර්යාලය					
	සේ	වේ	සී		සේ	වේ	සී			
වැඩ සටහන අංක 07- විදුලිය බලය										
පුනරුවර්තන වියදම්										
701 වැළුප් හා දීමනා										
702 ගමන් වියදම්										
703 සැපුපුම් හා උපකරණ										
704 ප්‍රාග්ධන වත්තම් අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු										
705 ප්‍රවාහන සම්බන්ධතා, අවශ්‍යතා හා වෙනත් සේවා										
706 පොලී ගෙවීම, ලාභාංශ හා ප්‍රසාද මූදල්										
707 ආධාර මූදල්, දායක මූදල් හා සහනාධාර										
708 විශ්‍රාම වැළුප්, විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ හා පාරිගණ්ඩින										
පුනරුවර්තන වියදම් එකතුව										
ප්‍රාග්ධන වියදම්										
709 ප්‍රාග්ධන වැය										
710 තෝ ආපසු ගෙවීම්										
ප්‍රාග්ධන වැය එකතුව										
මුළු එකතුව										

වැය සාරාංශය (වැඩසටහන අනුව)

වැය විස්තරය	වැඩ සටහන්							එකතුව
	1	2	3	4	5	6	7	
පුනරුවර්තන වියදම්								
01 වැළුප් හා දීමනා								
02 ගමන් වියදම්								
03 සැපුපුම් හා උපකරණ								
04 ප්‍රාග්ධන වත්තම් අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු								
05 ප්‍රවාහන සම්බන්ධතා, අවශ්‍යතා හා වෙනත් සේවා								
06 පොලී ගෙවීම, ලාභාංශ හා ප්‍රසාද මූදල්								
07 ආධාර මූදල් ලදායක මූදල් හා සහනාධාර								
08 විශ්‍රාම වැළුප්, විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ හා පාරිගණ්ඩින								
පුනරුවර්තන වියදම් එකතුව								
ප්‍රාග්ධන වැය								
09 ප්‍රාග්ධන වැය								
10 තෝ ආපසු ගෙවීම්								
ප්‍රාග්ධන වැය එකතුව								
පුනරුවර්තන හා ප්‍රාග්ධන								
වියදම් එකතුව								

20..... ආදායම ඇස්තමේන්තු

ආදායම සංක්ත හා අය විෂය නාම	20..... ඇස්තමේන්තුව			එකුට චැව	20..... ඇස්තමේන්තුව			එකුට චැව
	ප්‍ර	වේ	සි		ප්‍ර	වේ	සි	
1 පොදු පරිපාලනය								
10 වරිපනම් හා බදු								
11 වරිපනම් හා බදු								
12 අක්කර බදු								
30 බලපත්‍ර ගාස්තු								
32 වෙළද බලපත්‍ර (ආපසු ගෙවීම්)								
33 වෘත්තීය (අයකළ)								
34 වෘත්තීය (ආපසු ගෙවීම්)								
35 ව්‍යහන								
37 විශේෂ බලපත්‍ර ගාස්තු								
38 වෙනත්								
40 දේවා සඳහා ගාස්තු								
41 ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතික හා පරිණාම								
50 වරෙන්තු ගාස්තු හා දිඩි								
52 දිඩි								
60 වෙනත් ආදායම්								
61 පොල								
62 විකුණුම්								
63 අගහන්තර විල් කිරීම								
64 ක්‍රියාත්මක ආදායම								
70 ආදායම ආධාර								
71 පරිපාලනමය ප්‍රතිපූරණ								
72 සාමුහික තොග ආධාර								
මුළු එකතුව								

ආදායම් සංකේත හා අය විෂය නාම	20..... අයෝගීතමේන්තුව			වර්ධන ව්‍යුත්පන	20..... අයෝගීතමේන්තුව			වෛද්‍ය ඇතුළුව
	ල්	වේ	සි		ල්	වේ	සි	
2 සෙශභා සේවා								
10 වරිපනම් හා බදු								
13 කසල බදු								
16 විශේෂ බදු								
30 බලපෑම් ගාස්තු								
31 ව්‍යාපාර (අයෝගීතම්)								
32 ව්‍යාපාර (අපසු ගෙවීම්)								
36 විශේෂ ගාස්තු								
37 වෙනත්								
40 සේවා සඳහා ගාස්තු								
41 ලියාපදිංචි ත්‍රිම් සහතික හා පරිභාශණ								
42 හදිසි සේවා								
43 අයකර ගත හැකි ගාස්තු								
50 වරෙන්තු ගාස්තු හා දිඩි								
51 වරෙන්තු හා ගාස්තු								
60 වෙනත් ආදායම්								
62 විකුණුම්								
70 ආදායම් ආධාර								
73 සේවා සඳහා ගාස්තු								
80 ප්‍රාග්ධන උග්‍රීම්								
81 ආධාර								
82 අය								
83 ප්‍රාග්ධන වත්කම් විකුණුම්								
මුළු එකතුව								

ආදායම් සංකේත හා අය විෂය නාම	20..... අයෝතමේන්තුව			වෛද්‍ය වාස්තුව	20..... අයෝතමේන්තුව			වෛද්‍ය වාස්තුව
	ල්	වේ	සී		ල්	වේ	සී	
3 ගොතික සැලපුම්, මංමාවන්, ඉඩම් හා ගොඩනගිලි								
20 කුලී								
21 පදිංචි නිවාස								
22 වෙළඳ ගේවා								
24 බඳු දීම්								
25 කුලියට දීම්								
40 ගේවා සඳහා ගාස්තු								
41 ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතික හා පරිණාම								
43 පූජකර ගත හැකි ගාස්තු								
50 වරෙන්තු ගාස්තු හා දඩි								
51 වරෙන්තු හා ගාස්තු								
60 වෙනත් ආදායම්								
62 විකුණුම්								
70 ආදායම් ආධාර								
71 පරිපාලනමය ප්‍රතිපූරණ								
73 ගේවා සඳහා ගාස්තු								
80 ප්‍රාග්ධන ලැබීම්								
81 ආධාර මූදල්								
82 ණය								
83 ප්‍රාග්ධන වත්කම් විකුණුම්								
84 වෙනත්								
මුළු එකතුව								

ଆଧୁଯାତ୍ମି ସଂକେତ ହା ଅଧ ବିଭାଗ ନାମ	20..... ଆସେନାମିନ୍ଦ୍ରାବ			ପରିଚୟ ଶରୀର	20..... ଆସେନାମିନ୍ଦ୍ରାବ			ପରିଚୟ ଶରୀର
	ଶେ	ବୈ	ଷି		ଶେ	ବୈ	ଷି	
4 ଶଳ ଦେଖିବା								
10 ପରିପାଳି ବାଦ								
14 ଶଳ ବାଦ								
14 ବିଭିନ୍ନ ଗାଁରୁ								
20 ଛୁଟି								
25 ଛୁଟିଲେବ ଦ୍ୱାରା								
50 ପରିପାଳି ଗାଁରୁ ହା ଦ୍ୱାରା								
51 ପରିପାଳି ହା ଗାଁରୁ								
60 ଲେନନ୍ ଆଧୁଯାତ୍ମି								
62 ବିଜ୍ଞାନ୍ମାତ୍ରି								
70 ପ୍ରାର୍ଥନା ଲୈଖିତି								
81 ଆଧାର ଲ୍ରେଫ୍								
82 ଶବ୍ଦ								
83 ପ୍ରାର୍ଥନା ଲୋକମି ବିଜ୍ଞାନ୍ମାତ୍ରି								
84 ଲେନନ୍								
ମୁଢି ପିକାବ								

ଆଧୁଯାତ୍ମି ସଂକେତ ହା ଅଧ ବିଭାଗ ନାମ	20..... ଆସେନାମିନ୍ଦ୍ରାବ			ପରିଚୟ ଶରୀର	20..... ଆସେନାମିନ୍ଦ୍ରାବ			ପରିଚୟ ଶରୀର
	ଶେ	ବୈ	ଷି		ଶେ	ବୈ	ଷି	
5 ଲେନନ୍ ପୋଦ ଉପଯୋଗି ଡେଖିବା								
20 ଛୁଟି								
22 ଲେଲୋଡ ପେରାନ (କବି ଛୁଟି)								
23 ଲେଲୋଡ ଅଧିକିତ ବାଦ ଦ୍ୱାରା								
24 ବାଦ ଦ୍ୱାରା								
40 ଡେଖିବା ପଦଙ୍ଗ ଗାଁରୁ								
42 ଖଣ୍ଡି ଦେଖିବା								
43 ଅଧ୍ୟାତ୍ମି ଗାଁରୁ ଗାଁରୁ								
44 ବିଭିନ୍ନ ଦେଖିବା ଗାଁରୁ								
50 ପରିପାଳି ଗାଁରୁ ହା ଦ୍ୱାରା								
51 ପରିପାଳି ହା ଗାଁରୁ								
70 ଆଧୁଯାତ୍ମି ଆଧାର								
73 ଡେଖିବା								
80 ପ୍ରାର୍ଥନା ଲୈଖିତି								
81 ପ୍ରାର୍ଥନା ଆଧାର								
82 ଶବ୍ଦ								
83 ପ୍ରାର୍ଥନା ଲୋକମି ବିଜ୍ଞାନ୍ମାତ୍ରି								
84 ଲେନନ୍								
ମୁଢି ପିକାବ								

ଆଧୁଯାତ୍ମି ସଂକେତ ହା ଅଧ ବିଭାଗ ନାମ	20..... ଆସେଥାଲେଇନ୍ଦ୍ରାଜି			ପରିଚୟ ଶରୀର	20..... ଆସେଥାଲେଇନ୍ଦ୍ରାଜି			ପରିଚୟ ଶରୀର
	ଶେ	ବେ	କ୍ଷେ		ଶେ	ବେ	କ୍ଷେ	
6 ଖଣ ଜୀବିକା ଦେଖିବା ପାହାଙ୍କାଳି								
10 ପରିପାଳନ ହା ବଢି								
15 ବିନୋଦ ବଢି								
20 ଛାତ୍ର								
25 ବୁଲିଯା ଦୀର୍ଘ								
50 ପରିପାଳନ ଗାଁଜ୍ଞ ହା ଦ୍ୱାରା								
51 ପରିପାଳନ ହା ଗାଁଜ୍ଞ								
52 ଦ୍ୱାରା								
70 ଆଧୁଯାତ୍ମି ଆଧାର								
73 ଦେଖିବା								
80 ପ୍ରାର୍ଥନା ଲୈଖିତ								
81 ଆଧାର ମୁଦ୍ରା								
82 ଶକ୍ତି								
83 ପ୍ରାର୍ଥନା ଲିଖିତ ପିଲାଙ୍କୁଳି								
84 ପରିପାଳନ								
ମୁଖ୍ୟ ଶକ୍ତିରେ								

ଆଧୁଯାତ୍ମି ସଂକେତ ହା ଅଧ ବିଭାଗ ନାମ	20..... ଆସେଥାଲେଇନ୍ଦ୍ରାଜି			ପରିଚୟ ଶରୀର	20..... ଆସେଥାଲେଇନ୍ଦ୍ରାଜି			ପରିଚୟ ଶରୀର
	ଶେ	ବେ	କ୍ଷେ		ଶେ	ବେ	କ୍ଷେ	
7 ବୁଲିଯା ଦେଖିବା								
20 ଛାତ୍ର								
25 ବୁଲିଯା ଦୀର୍ଘ								
40 ଦେଖିବା ଜାଣିବା ଗାଁଜ୍ଞ								
41 ଲିଙ୍ଗପରିଦ୍ୱାରା ଗାଁଜ୍ଞ ଦେଖିବା								
42 ହାତି ଦେଖିବା								
43 ଅଧିକାରତତ ହାତି ଗାଁଜ୍ଞ								
44 ପିଲାଙ୍କୁଳି ଗାଁଜ୍ଞ								
60 ପରିପାଳନ ଆଧୁଯାତ୍ମି								
61 ପୋଲେ								
62 ପିଲାଙ୍କୁଳି								
63 ଅନ୍ତରାଳର ବିଲ୍ କିରିତ								
70 ଆଧୁଯାତ୍ମି ଆଧାର								
71 ପରିପାଳନମଧ୍ୟ ପାନ୍ଦିତ୍ୟରତ								
80 ପ୍ରାର୍ଥନା ଲୈଖିତ								
81 ଆଧାର ମୁଦ୍ରା								
82 ଶକ୍ତି								
83 ପ୍ରାର୍ଥନା ଲିଖିତ ପିଲାଙ୍କୁଳି								
84 ପରିପାଳନ								
ମୁଖ୍ୟ ଶକ୍ତିରେ								

ଆଧୁନିକ ଜୀବିତରେ ପାଇଲାମା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

	1 ମୋଟ ପରିବହନ	2 ବସନ୍ତ ଦେଖିବା	3 ଲୋକିକ ଚାଲେଇ ଉଠିବାରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା	4 ଶଳ ଦେଖିବା	5 ଲେନାର୍ ଲୋଟ୍ ଲାଗେଇ ଦେଖିବା	6 କ୍ଷମା କାହିନା ଦେଖିବା ଅନ୍ତରେ	7 ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଦେଖିବା	ସମ୍ପଦକାରୀତିରେ
10 ବିରତନାମି								
20 ଝୁଲି								
30 ବଲପାନ୍ତ ଗାନ୍ଧୀ								
40 ଦେଖିବା ଗାନ୍ଧୀ								
50 ଵର୍ଣନକୁ ଗାନ୍ଧୀ କା ଦିବି								
60 ବେନାର୍ ଆଧୁନିକ								
70 ଆଧୁନିକ ଆଧାର								
80 ମୂଳଦିନ ଆଧୁନିକ								
ଆଧୁନିକ ଶକ୍ତିବିଦ୍ୟା								

අයවැය විමෙන වාර්තාව (ආදායම)

..... සහාව වර්ෂය මාසය

අය විෂය	වාර්ශික අයවැය ගත ආදායම් මාසය තුළ එකතු කළ ආදායම්	20..... මාසය අවසන්‍ය දක්වා එකතු කර ඇති සම්පූර්ණ මුදල	එකතු නිරීමේ ප්‍රගතිය (ප්‍රතිගතය)	වෙනත්
	ප්‍රවර්තන වර්ෂය	පෙර වර්ෂ වල	පෙර වර්ෂ වල	පෙර වර්ෂ වල	පෙර වර්ෂ වල
වර්පනම් බදු					
බදු කුලී					
බලපත්‍ර					
සේවා සඳහා ගාස්තු					

පිළියෙළ කළේ පරීක්ෂා කළේ :

.....
නාගරික කොමසාරිස් / මෝකම

අයවැය විමෙන වාර්තාව (වියදම්)

..... සහාව වර්ෂය මාසය

වැය විෂය	වාර්ශික අයවැය ගත වියදම් කාර්ඩව තුළ දැරුව සන්න වියදම්	කාර්ඩව අවසානය දක්වා සන්න වියදම්	අයවැයගත වාර්ශික ප්‍රතිපාදනයෙන් මේ දක්වා වැය කර ඇති ප්‍රමාණය (ප්‍රතිගතය)	වෙනත්
පොදුගලික පාඩි නඩී					
ගමන් වියදම්					
සැපයුම් හා උපකරණ					

පිළියෙළ කළේ පරීක්ෂා කළේ :

නිවැරදි බවට සහතික කරමි.

.....
නාගරික කොමිෂන් / මෝකම්

